

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในการวิเคราะห์พัฒนาการทางการเมืองของประเทศไทย เรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน นับว่าได้เป็นประเด็นสำคัญประการหนึ่งของการวิเคราะห์พัฒนาการดังกล่าว สำหรับประเทศไทยเรา นั้น การเปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อปี พ.ศ. 2475 ถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการขยายการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบบการเมืองของไทย เป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีผลให้คณะผู้ปกครองซึ่งมีทั้งเจ้านายชั้นผู้ใหญ่ ข้าราชการ ทหาร และประชาชน พลเรือน ยินยอมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง (Election) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อเลือกบุคคลไปเป็นตัวแทนของตนในการเข้าบริหารกิจการ และกำหนดนโยบายในการพัฒนาประเทศ

การที่ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 จนถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2539 เป็นเวลากว่า 64 ปีแล้ว ประเทศไทยเราได้มีการพัฒนาการทางการเมืองหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรูปของการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งประเทศไทยเราได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญเพื่อเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศมา มีจำนวนถึง 15 ฉบับ รัฐธรรมนูญแต่ละฉบับต่างก็มีความแตกต่างกันไปตามวาระและโอกาสของผู้ที่ขึ้นมาเป็นผู้บริหารประเทศ หรือแล้วแต่วิกฤติการณ์หนึ่ง ๆ ที่เกิดขึ้น แต่อย่างไรก็ตามรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับที่มีการประกาศใช้นั้นต่างก็มีสิ่งที่เหมือนกันอยู่ประการหนึ่งก็คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนชาวไทยผู้มีสิทธิไปดำเนินการเลือกตั้ง (Election) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้เข้าไปบริหาร หรือควบคุมดูแลการดำเนินกิจกรรม นโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวกับประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนในชาติ และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปของนานาอารยประเทศว่า หัวใจสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยก็คือ การเลือกตั้ง (Election) เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งที่ผ่านมาของไทยนั้นได้มีการกำหนดรูปแบบ การเลือกตั้งโดยตรงกล่าวคือ

เป็นการเลือกตั้งที่เปิดโอกาสให้ประชาชนไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยตรง หรือการเลือกตั้งโดยทางอ้อม กล่าวคือ การเลือกตั้งที่ประชาชนไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกคณะบุคคลใดคณะหนึ่ง เข้าไปทำหน้าที่เลือกตั้งผู้แทนราษฎรแทนตนนอกจากนั้นยังมีการกำหนดเขตเลือกตั้งอย่างหลากหลายไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งแบบร่วมเขต การเลือกตั้งแบบแบ่งเขต หรือการเลือกตั้งแบบผสม พร้อมกันนั้นจากการที่การเลือกตั้งเป็นกระบวนการพัฒนาการทางการเมืองที่สำคัญรูปแบบหนึ่งนั้น และประเทศไทยเราได้เคยมีการกำหนดในรัฐธรรมนูญหลาย ๆ ฉบับเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบเสรีหรือที่เรียกว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งอิสระในช่วงระยะเวลาหนึ่ง จนกระทั่งในปัจจุบันได้มีการกำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งจะต้องสังกัดพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง พร้อมทั้งกำหนดจำนวนของผู้สมัครรับเลือกตั้งอย่างต่ำที่พรรคการเมืองที่ต้องการเข้ามามีส่วนควบคุมบริหารการปกครองของประเทศต้องส่งเข้าสมัครรับการแข่งขัน ซึ่งเป็นลักษณะ รูปแบบของการเลือกตั้งที่ประเทศไทยเราเคยได้มีการใช้มาแล้วทั้งนี้และรูปแบบลักษณะของการเลือกตั้งต่าง ๆ ที่ผ่านมามีผลต่างก็มีผลดีผลเสียต่อพัฒนาการทางการเมืองของไทยเราแตกต่างกันไป

จากการที่ประเทศไทยเราได้มีการกำหนดรูปแบบลักษณะของการเลือกตั้งที่แตกต่างกันไปนั้นก่อให้เกิดปัญหาการวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวาง ในเรื่องของการเลือกตั้งว่าการเลือกตั้งที่ผ่านมามีผลดีผลเสียต่อพัฒนาการทางการเมืองของไทย เราแตกต่างกันไป และแม้กระทั่งในปัจจุบันนี้ก็ยังมีการวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางของนักการเมือง และนักวิชาการบางกลุ่มเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองแต่ละพรรค ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่งในการเสนอญัตติขอแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2534) สิ่งที่ผู้ศึกษาได้ให้ความสนใจเป็นพิเศษคือส่วนที่เกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ของการเลือกตั้งแบบสังกัดพรรคการเมืองและการเลือกตั้งแบบอิสระ ซึ่งเริ่มตั้งแต่ได้มีการพัฒนาการเลือกตั้งมาจนถึงปัจจุบันนี้ มีผลกระทบต่อพัฒนาการทางการเมืองของไทยเราในรูปลักษณะใด ได้ก่อให้เกิดการพัฒนาการทางการเมืองของไทยเราในแง่มุมใด ไม่ว่าในเรื่องของพัฒนาการทางด้านสถาบันการเมืองพัฒนาการทางด้านการเมืองที่มีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนพัฒนาการทางด้าน

ประสิทธิภาพของระบบการเมือง โดยผู้ศึกษาจะได้ทำการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบระหว่างการเลือกตั้งแบบสังกัดพรรคการเมืองกับการเลือกตั้งแบบอิสระ ได้ส่งผลกระทบอย่างไรบ้างต่อการพัฒนาการเมืองของประเทศไทยเรา

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าการเลือกตั้งมีความสำคัญอย่างมากต่อกระบวนการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของไทยเราอย่างมาก เพราะเป็นกระบวนการที่สร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ที่ใช้อำนาจปกครอง และเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเห็นได้ชัด การที่มีการวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์เรื่องจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองที่ต้องส่งเข้าสมัคร ตลอดจนคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ต้องสังกัดพรรคการเมืองใด พรรคการเมืองหนึ่ง ผู้ศึกษาจึงได้ให้ความสนใจศึกษาเรื่องดังกล่าวก็เพื่อก่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย ตลอดจนเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการเมืองต่อไปในอนาคต

ดังนั้นการศึกษาวิจัย เรื่อง "พัฒนาการเมืองกับการเลือกตั้ง: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการเลือกตั้งแบบสังกัดพรรคการเมืองกับการเลือกตั้งแบบอิสระ" จึงมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาว่าการเลือกตั้งที่กำหนดให้ผู้สมัครต้องสังกัดพรรคการเมืองก่อให้เกิดผลต่อการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาทางการเมืองและการเลือกตั้งอย่างไร

1.2.2 เพื่อศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบถึงผลกระทบของการเลือกตั้งแบบสังกัดพรรคการเมืองและการเลือกตั้งแบบอิสระต่อพัฒนาการเมืองการเมืองไทย ทั้งด้านความเป็นสถาบัน การมีส่วนร่วมของประชาชนและระบบการเมืองไทย

1.2.3 เพื่อศึกษาให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเมืองของไทยที่เกิดจากการเลือกตั้งรูปแบบต่าง ๆ

1.2.4 เพื่อศึกษาให้ทราบถึงพัฒนาการของการเลือกตั้งของไทยที่ผ่านมาอันมีพัฒนาการมาอย่างไร

1.3 วิธีการศึกษาและขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง "พัฒนาการทางการเมืองกับการเลือกตั้ง: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการเลือกตั้งแบบสังกัดพรรคการเมืองกับการเลือกตั้งแบบอิสระ" จะใช้การศึกษาในรูปเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ (Descriptive and Analytical Methods) ควบคู่กันไป โดยจะทำการศึกษวิเคราะห์ พัฒนาการทางการเมืองไทยในแต่ละประเด็น จากผลของการเลือกตั้งแบบสังกัดพรรคการเมืองและการเลือกตั้งแบบอิสระ พร้อมทั้งอาศัยหลักวิชาการเลือกตั้งและรัฐธรรมนูญตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งตลอดจนรัฐธรรมนูญและพัฒนาการทางการเมืองที่ผ่านมา พร้อมทั้งจะได้หาความสัมพันธ์ต่าง ๆ ของพัฒนาการทางการเมืองไทยจากผลการเลือกตั้งแบบสังกัดพรรคการเมืองและการเลือกตั้งแบบอิสระ และจะได้มีการสัมภาษณ์ (Interview) หรือนำความคิดเห็นของ นักการเมือง นักวิชาการ ตลอดจน ข้าราชการในระดับต่าง ๆ มาศึกษวิเคราะห์ถึงพัฒนาการทางการเมืองไทยจากผลการเลือกตั้งแบบสังกัดพรรคการเมืองและการเลือกตั้งแบบอิสระ

ส่วนในเรื่องขอบเขตของการศึกษาวิจัยนั้น ผู้ศึกษามุ่งที่จะทำการศึกษา พัฒนาการทางการเมืองไทยทั้งในช่วงที่มีการเลือกตั้งแบบสังกัดพรรคการเมืองและการเลือกตั้งแบบอิสระ ตั้งแต่เริ่มต้นมีการเลือกตั้งเป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน (ผลการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2538) ดังนั้นในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะเป็นการศึกษาเป็นเฉพาะบางช่วงเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ศึกษาจะได้พยายามพรรณนาและวิเคราะห์ในเรื่องของพัฒนาการทางการเมืองไทยที่ผ่านมาในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตยโดยสังเขป เพื่อให้ผู้สนใจในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะได้พอทราบถึงพัฒนาการทางการเมืองไทยในช่วงเวลาดังกล่าวพอสังเขป พร้อมกันนั้นทางผู้ศึกษาจะได้นำข้อมูลของผู้สมัครรับเลือกตั้งในช่วงเวลาต่างๆ มาศึกษาเพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการทางการเมืองไทยในแต่ละช่วงด้วย เพื่อความสมบูรณ์ของการศึกษาและวิจัยตลอดจนจะได้นำข้อมูลที่ได้อาจมาจากสัมภาษณ์หรือข้อมูลที่ได้อาจมาจากการแสดงความคิดเห็นของนักการเมือง นักวิชาการ ตลอดจนข้าราชการบางส่วนมาวิเคราะห์ เพื่อหาข้อมูลและผลสรุปในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

1.4 กรอบแนวความคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องโดยสังเขป

ในการที่จะทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดทำวิทยานิพนธ์ในเรื่อง "พัฒนาการทางการเมืองกับการเลือกตั้ง: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการเลือกตั้งแบบสังกัดพรรคการเมืองกับการ

เลือกตั้งแบบอิสระ" นั้น ประเด็นสำคัญที่จะต้องทำความเข้าใจให้กระจ่างเสียก่อน ได้แก่ ความหมายและแนวความคิดหรือ ทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการทางการเมืองที่จะนำมาใช้วิเคราะห์ ตลอดจนศึกษาถึงวาระกรรมที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางการเมือง และแนวความคิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนซึ่งกรอบและแนวความคิดเกี่ยวกับพัฒนาการทางการเมืองนี้ ยังนับได้ว่าเป็นเรื่องที่ยังใหม่อยู่มากของนักรัฐศาสตร์โดยทั่วไป แต่นักรัฐศาสตร์ชาวตะวันตกในระยะ 30 ปีที่ผ่านมาได้พัฒนารอบแนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการทางการเมืองทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถาบันทางการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้เป็นจำนวนมาก ทฤษฎีเหล่านั้นได้พัฒนาจากประสบการณ์ทั้งจากประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศที่กำลังพัฒนา เรื่องราวเกี่ยวกับพัฒนาการทางการเมือง ได้รับความสนใจมากขึ้นเป็นลำดับในการศึกษาการเมืองเปรียบเทียบ นับตั้งแต่ทศวรรษที่ 1960 การศึกษาเรื่องพัฒนาการทางการเมืองมีรากฐานมาจากการศึกษาเรื่องการเมืองเปรียบเทียบของประเทศกำลังพัฒนาในระยะทศวรรษที่ 1950 และได้มีการแสวงหาแนวความคิดและศึกษาในเรื่องนี้อย่างเป็นระบบ และอย่างจริงจังในช่วงทศวรรษที่ 1960 เป็นต้นมา

นอกจากกรอบแนวความคิดว่าด้วยทฤษฎีพัฒนาการทางการเมืองแล้ว ผู้ศึกษาจะได้นำกรอบแนวความคิดว่าด้วย ทฤษฎีความเป็นสถาบัน ทฤษฎีพรรคการเมือง ทฤษฎีการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนและทฤษฎีการเลือกตั้งมาใช้ในการวิเคราะห์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วย ซึ่งรายละเอียด ความหมาย ความเห็น ของกรอบแนวความคิดดังกล่าวนี้ผู้ศึกษาจะได้นำไปอธิบายอย่างชัดเจนอีกครั้ง ในบทที่ 2 ว่าด้วยกรอบแนวความคิด ทฤษฎีและวาระกรรมที่เกี่ยวข้อง

1.5 สมมติฐานในการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาวิจัยในเรื่อง "พัฒนาการทางการเมืองกับการเลือกตั้ง: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการเลือกตั้งแบบสังกัดพรรคการเมืองกับการเลือกตั้งแบบอิสระ" ในครั้งนี้นั้น ผู้ศึกษาได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ว่า

1.5.1 การเลือกตั้งแบบสังกัดพรรคการเมือง ตั้งแต่ปี พ.ศ.2517 ถึงปี พ.ศ. 2538 มีผลต่อพัฒนาการทางการเมืองไทย ด้านความเป็นสถาบันทางการเมืองได้มากกว่าการเลือกตั้งแบบไม่สังกัดพรรคหรือการเลือกตั้งแบบอิสระ

1.5.2 การเลือกตั้งแบบสังกัดพรรคการเมือง ตั้งแต่ปี พ.ศ.2517 ถึงปี พ.ศ. 2538 มีผลต่อพัฒนาการทางการเมืองไทยด้านการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการเมืองมากกว่า

การเลือกตั้งแบบไม่สังกัดพรรคหรือการเลือกตั้งแบบอิสระ

1.5.3 การเลือกตั้งแบบสังกัดพรรคการเมือง ตั้งแต่ปี พ.ศ.2517 ถึงปี พ.ศ. 2538 ยังมีผลต่อพัฒนาการทางการเมืองไทยด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนน้อยมาก

1.6 ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัย

จากการศึกษาวิจัยในเรื่อง "พัฒนาการทางการเมืองกับการเลือกตั้ง: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการเลือกตั้งแบบสังกัดพรรคการเมืองกับการเลือกตั้งแบบอิสระ" ในครั้งนี้ผู้ศึกษาเห็นว่าการศึกษานี้จะทำให้ได้รับทราบประโยชน์บางประการเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองการปกครองไทย กล่าวคือ

1.6.1 ทำให้ทราบว่า การเลือกตั้งที่กำหนดให้ผู้สมัครต้องสังกัดพรรคการเมืองก่อให้เกิดผลต่อการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทางการเมืองและการเลือกตั้งอย่างไร

1.6.2 ทำให้ทราบถึงผลกระทบของการเลือกตั้งแบบสังกัดพรรคการเมืองและการเลือกตั้งแบบอิสระ ตั้งแต่เริ่มมีการเลือกตั้งจนถึงปัจจุบัน ต่อพัฒนาการทางการเมืองไทย

1.6.3 ทำให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ของการพัฒนาการเมืองไทย ที่เกิดจากการเลือกตั้งแบบสังกัดพรรคการเมืองและการเลือกตั้งแบบอิสระที่ผ่านมา

1.6.4 ทำให้ทราบถึงพัฒนาการของการเลือกตั้งของไทยที่ผ่านมาอันมีพัฒนาการมาอย่างไร

1.7 นิยามคำศัพท์

จากการศึกษาถึงที่มาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการศึกษาขอบเขตของการวิจัย ตลอดจนสมมติฐานของปัญหาดังกล่าวมาแล้ว ในเบื้องต้นมีแนวความคิดที่สำคัญ หรือตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งน่าจะให้ความหมายเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันตั้งแต่เบื้องต้นและเป็นรากฐานของการศึกษาวิจัยต่อไปนี้ คือ

การเลือกตั้งแบบสังกัดพรรคการเมือง หมายถึง การเลือกตั้งที่ผู้สมัครจะต้องสังกัดพรรคการเมือง ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2517 ได้เริ่มมีการกำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกคนจะต้องสังกัดพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง และกำหนดจำนวนผู้สมัครรับ

เลือกตั้งอย่างต่ำที่พรรคการเมืองนั้น ๆ ต้องส่งเอาไว้

การเลือกตั้งแบบอิสระ หมายถึง การเลือกตั้งที่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง สามารถลงสมัครรับเลือกตั้งได้ด้วยตนเองโดยไม่จำเป็นต้องสังกัดพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง

สถาบันทางการเมือง หมายถึง ความมั่นคง ความเป็นแบบแผน ความเป็นปึกแผ่น ขององค์กรและกิจกรรมทางการเมือง ซึ่งสถาบันทางการเมืองไทยที่ขณะนี้มีการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมกล่าวคือ สถาบันพรรคการเมือง สถาบันรัฐสภา สถาบันรัฐธรรมนูญ และสถาบันการเลือกตั้ง เป็นต้น

พัฒนาการทางการเมือง การเปลี่ยนแปลงที่คืบคลานในด้านต่าง ๆ ของระบบการเมือง ในที่นี้จะมุ่งศึกษาถึงพัฒนาการทางด้านสถาบันทางการเมือง พัฒนาการทางด้านความร่วมมือทางการเมืองของประชาชน และด้านการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการเมืองไทย

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนได้เข้าไปร่วมกิจกรรมในทางการเมือง ซึ่งในที่นี้มุ่งเน้นด้านการมีส่วนร่วมในเรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ลงสมัครรับเลือกตั้ง ตลอดจนในเรื่องของการจัดตั้งกลุ่มพัฒนาทางการเมืองของเอกชนโดยทั่วไป และการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เป็นต้น

ประสิทธิภาพของระบบการเมืองไทย หมายถึง การที่ระบบการเมืองไทยมีความสามารถที่จะตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ดี หรือสามารถที่จะให้การช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนได้ดี

1.8 ขั้นตอนการนำเสนอวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การดำเนินการเรียบเรียงจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ดำเนินการไปได้อย่างมีระเบียบตามความสำคัญ ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดขั้นตอนการนำเสนอวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ออกเป็น 6 บทกล่าวคือ

บทที่ 1 บทนำ ในบทนี้จะเน้นขั้นตอนในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญและที่มาของปัญหา วัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย วิธีการศึกษาและขอบเขตของการศึกษาวิจัย กรอบแนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยสังเขป สมมติฐาน ประโยชน์จากการศึกษาวิจัย ตลอดจนการให้กำหนดความหมายนิยามศัพท์ที่จะใช้และชี้แจงลำดับขั้นตอนในการนำเสนอวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

บทที่ 2 กรอบแนวความคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในบทนี้จะเป็นการชี้แจงอธิบายถึงความหมาย ความเป็้มา กรอบแนวความคิด และทฤษฎีต่าง ๆ อาทิเช่น ทฤษฎีว่าด้วยพัฒนาการทางการเมือง ทฤษฎีว่าด้วยความเป็นสถาบัน ทฤษฎีว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนทฤษฎีว่าด้วยพรรคการเมือง ทฤษฎีว่าด้วยการเลือกตั้ง และจะได้นำวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องโดยสังเขปสรุปย่อชี้แจง เพื่อเป็นกรอบแนวความคิดเบื้องต้น

บทที่ 3 การเมืองการปกครองไทย ในบทนี้จะเป็นการชี้แจงอธิบายถึงความเป็้มาของวิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย พร้อมทั้งจะได้ศึกษาวิเคราะห์ถึงพัฒนาการทางการเมืองในแต่ละช่วงสมัย โดยจะได้เริ่มต้นจากสมัยกรุงศรีอยุธยา เรื่อยมาจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น และสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยในปัจจุบัน ตลอดจนจะได้นำข้อวิจารณ์ ข้อเสนอแนะ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเมืองไทยกรณีในเรื่องของการเลือกตั้งแบบสังกัดพรรคการเมืองมาชี้แจงให้เห็นภาพโดยสังเขป

บทที่ 4 ข้อมูลของการเลือกตั้งที่ผ่านมา ในบทนี้ผู้ศึกษาจะได้ดำเนินการจัดทรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง อาทิเช่น จำนวนของการเลือกตั้ง จำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้ง อาชีพของผู้สมัครรับเลือกตั้ง อายุ การศึกษา ตลอดจนข้อมูลของผลการดำเนินการเลือกตั้ง โดยผู้ศึกษาจะได้แบ่งออกเป็นช่วง ๆ ไป กล่าวคือ ในช่วงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475-2517 และในช่วงปี พ.ศ. 2518-2538

บทที่ 5 วิเคราะห์พัฒนาการทางการเมืองไทย โดยศึกษาจากการเปรียบเทียบการเลือกตั้งแบบสังกัดพรรคการเมืองและการเลือกตั้งแบบอิสระ ในบทนี้จะได้ทำการวิเคราะห์พัฒนาการทางการเมืองจากผลการเลือกตั้งแบบสังกัดพรรคการเมืองและการเลือกตั้งแบบอิสระ โดยจะได้ทำการศึกษาวิเคราะห์แยกออกเป็นลักษณะแต่ละด้านประกอบด้วยวิเคราะห์พัฒนาการทางด้านสถาบันทางการเมือง วิเคราะห์พัฒนาการทางด้านความร่วมมือทางการเมืองของประชาชน และวิเคราะห์พัฒนาการทางด้านการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการเมือง ซึ่งในการวิเคราะห์ครั้งนี้ นอกจากผู้ศึกษาจะได้วิเคราะห์จากผลของการศึกษาวิจัยทางเอกสารแล้ว ผู้ศึกษาจะได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นักการเมือง นักวิชาการ และข้าราชการบางท่านมาร่วมใช้ในการวิเคราะห์ในครั้งนี้ด้วย

บทที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ ในบทนี้จะได้ทำการรวบรวมข้อมูลสรุปผลจากการวิเคราะห์วิจัยที่ผ่านมาว่าจากการศึกษาที่ผ่านมาเน้้น พัฒนาการทางการเมืองของไทยจากผลการ

เลือกตั้งแบบสังกัดพรรคการเมืองและการเลือกตั้งแบบอิสระ มีข้อดีและข้อเสียต่อการพัฒนาการทาง
การเมืองระบอบประชาธิปไตยเช่นไร อย่างไร และหาข้อเสนอนะเพื่อที่จะได้ใช้เป็นแนวทาง
ในการพัฒนาทางด้านเลือกตั้งและพัฒนาการทางการเมืองต่อไป